ZATERDAG 8 SEPTEMBER 1951 — VERSCHIJNT DINSDAG, DONDERDAG EN ZATERDAG — TIENDE JAARGANG No. 1093

De Arubaanse Courant

Uitgeefster: „DE ARUBAANSE COURANT" N.V. i.o.
Redacteur: A. CLOO
Abonnement: f. 1,50 p. maand — f. 4,00 p. kwartaal

NIEUWS EN ADVERTENTIEBLAD VOOR ARUBA

Bureau Oranjestad: NASSAUSTRAAT 91, TEL. 1273.
Bureau San Nicolas: ARUBA POST, Mainstreet, tel. 5019
Drukkerij: „DE STAD" N.V.

De omzetbelasting werd tien jaar geleden in Engeland geboren

De omzetbelasting (Purchase Tax) stamt volgens „Tijdingen" in Engeland uit het begin van de oorlog en was allereerst bedoeld als een rem op de publieke koopkracht; pas in de tweede plaats werd zij om de baten geheven. Zij is nooit ingevoerd met de opzet, er een weeldebelasting van te maken, daar bijna alle soorten artikelen op de binnenlandse markt tot voor kort erdoor werden getroffen. Twee merkwaardige uitzonderingen vormen boeken en kranten, die ten gevolge van bekwaam en handig protesteren door de boekhandel en de opvoedkundigen met rust werden gelaten. (Een zekere tegenstrijdigheid is daarbij, dat gramofoonplaten — die op hun terrein minstens even opvoedkundig zijn — altijd met 100% van de kostprijs belast zijn geweest).

De voornaamste belastingschalen zijn die van 33 1/3 en 100% op de kostprijs. Sommige speciale artikelen zijn met 16 2/3% belast; andere met 66 2/3%. Die van 33 1/3% is de meest algemene en bestrijkt het grot der artikelen. De belasting, die wordt geheven bij de fabrikant of de grossier, wordt berekend over de verkoopspijs aan de kleinhandelaar. Zij mag niet in aanmerking worden genomen bij het vaststellen van de handelaarsmarge. De winstmarge voor de kantoorboekhandel b.v. is in Engeland gewoonlijk 50% van handelarsprijs of 33 1/3% van de detailprijs. Een artikel met een groothandelsprijs van 1/-, wordt dus verkocht tegen 1/6 plus 4d belasting, dus 1/10. D.w.z. dat de winst niet berekend mag worden over de 1/4, die aan de handelaar wordt gefactureerd. Een artikel met een kostprijs van 1/-, waarop 100% belasting wordt geheven, wordt dus verkocht voor 1/- belasting plus 6d winst over niet meer dan 1/-, dus 2/6. Bij een belasting van 66 2/3% krijgen we resp. 1/-, 8d en 6d, dus 2/2.

De fabrikant als belastinggaarder.

Uit het bovenstaande blijkt, dat — daar er over de belasting geen winst mag worden berekend — de handel niets anders is dan een soort belastingkantoor. Daar de belastingopbrengst over alle gefactureerde artikelen eens per drie maanden moet worden afgerekend, is een indirect gevolg van deze instelling, dat de credittermijn tussen handelaar en grossier of fabrikant is ingekrompen. De fabrikant is in feite 'n onbetaalde belastinggaarder geworden. Een bijzonder onrechtvaardige ongerijmdheid is, dat de belasting wordt geheven over het totaalbedrag van de factuur, zelfs als deze vrachtkosten vermeldt. De handelaar betaalt zodoende belasting over iets, wat geen artikel is. Het sterkste protest op dit punt heeft nog geen resultaat gehad, zodat deze heffing al jaren plaats vindt.

Talloze ongerijmdheden

De ongerijmdheden van het belastingschema zijn talloos en oorzaak van vele verzoeken om inlichtingen. Zo nu en dan worden complete artikelgroepen van de ene naar de andere tabel overgebracht; sommige zijn onlangs belastingvrij gemaakt; van andere groepen vallen enkele artikelen onder een bepaald tarief en de rest onder een ander; enz. Zo wordt b.v. 100% geheven van prentkaarten in twee of meer kleuren, doch 33 1/3% indien zij in één kleur zijn gedrukt of een reproductie voorstellen van een Oude Meester of van een schilderij, dat meer dan honderd jaar oud is! Elastiekjes zijn vrij van belasting, indien zij alle van hetzelfde formaat zijn en per pond worden verkocht, wordt 33 1/3 procent geheven. Diverse papiersoorten voor huishoudelijk gebruik, zoals pakpapier, toiletpapier, papieren vormpjes, zijn onlangs van belasting vrijgesteld; papieren tafellakens en servetten daarentegen blijven met 66 2/3 procent belast!

Boeken met imitatie-lederen omslag worden met 33 1/3 procent belast; met leren omslag, evenals met in relief gedrukte omslag, kost honderd procent belasting. Kunstschildersartikelen zijn voor het merendeel belastingvrij, evenals opvoedkundige artikelen. Versierd aardewerk is belast met honderd procent, tenzij het een oor heeft, want dan valt het onder huishoudelijke potten en pannen en is vrij!

(Wij zijn hier op de Nederlandse Antillen toch wel te benijden als we dat allemaal zo horen! Red. A.C.).

De Kloet op Java spuwt weer vuur

Gevolgen zijn nog niet te overzien

De vulkaan de Kloet of Keloet op Oost-Java, tussen Dediri en Malang, is aldus „Trouw" dezer dagen op zeer ernstige wijze gaan werken. De vulkaan stootte met ontzagwekkend geweld een vurige massa uit, die gevolgd werd door enorme rookkolommen. Piloten van de Indonesische Luchtvaartmaatschappij de „Garoeda" meldden, dat er een grote wolk in de vorm van een bloem boven de krater hangt tot op een hoogte van 6000 meter. Zij schatten de doorsnee van de wolk aan de top op ongeveer 320 km. Volgens voorlopige berichten werd een arbeider die op een plantage in de omgeving van de vulkaan aan het werk was, door vallend gesteente gedood.

De bevolking van twee dessa's in de omgeving van Blitar trok naar het Westen, toen bleek dat het in de buurt van de vulkaan gevaarlijk begon te worden.

Radio-Djakarta meldde dat het meer op de top van de berg in de lucht is gevlogen. Vier stromen kokende modder zochten hun weg langs de berghellingen, alles verschroeiend wat op hun weg kwam.

De uitbarsting kwam niet onverwacht. De vulkaan toonde nl. twee weken geleden reeds tekenen van activiteit. In de onmiddellijke nabijheid werd een observatiepost ingericht, waarmede de verbinding echter thans zijn verbroken.

Djakarta was door een dichte asregen in het duister gehuld. Alle winkels en kantoren werden onmiddellijk gesloten. Angst heerste alom. Het vliegveld Djogjakarta werd voor alle verkeer gesloten. In Soerabaja werd een enorme aswolk waargenomen.

Volgens de nog schaarse berichten, die in Djakarta binnenkomen, ging de uitbarsting vergezeld van vier explosies. Onmiddellijk daarop regende het stenen en as.

De Kloet heeft in het verleden veel slachtoffers gemaakt. In 1919 kwamen bij een uitbarsting meer dan 5000 mensen om het leven doordat enorme massa's water uit het kratermeer, dat zich bij de krater had gevormd, werden geworpen. Het water stroomde met grote kracht door de ravijnen en veranderde in een modderstroom, die grote verwoestingen aanrichtte. Na deze ramp in 1919 werd het meer door de Dienst van Mijnbouw drooggelegd, een werk dat bijna tien jaar heeft geduurd en met veel kosten gepaard ging.

Drie ambtenaren van de Indonesische Vulkanologische Dienst, die op een afstand van anderhalve kilometer van de Kloet-krater een observatiepost bezet hielden, zijn bij de uitbarsting van de vulkaan om het leven gekomen. Twee andere slachtoffers vielen, zoals gemeld, onder de Indonesische bevolking.

Volgens de eerste verkenningen is de bergtop niet dichter dan een kilometer te benaderen. De gloeiende modderstroom is thans tot stilstand gekomen, twaalf kilometer van het kratermeer. De schade, die deze stroom aanrichtte, is groot volgens de berichten. De aanplant is tot op acht kilometer van de top totaal verschroeid.

De Westelijke helling van de vulkaan was gistermiddag door asregens nog steeds in de dichte duisternis gehuld. In Kediri en Blitar viel gemiddeld twee en een halve centimeter as.

Verkenners, die getracht hebben de krater zo dicht mogelijk te benaderen, menen, dat naast het oude kratermeer een nieuw meer is ontstaan. Men ziet althans rookwolken opstijgen op een nieuwe plaats, in de nabijheid van het oude meer.

Oud-Minister Neher heeft veel waardering voor de radio-amateurs

Wanneer krijgen de Antilliaanse amateurs een vergunning ?

Ook in Nederland ondervindt het werk van de radio-amateurs veel waardering, hetgeen o.m. moge blijken uit onderstaand krantenverslag over een landdag van de Veron (Vereniging voor Experimenteel Radio-onderzoek), waarvan op de Nederlandse Antillen een zusterorganisatie bestaat, de Verona. Welhaast overal ter wereld worden radio-amateurs in het bezit gesteld van zendvergunningen, maar op onze eilanden moeten nog steeds een klein veertig enthousiaste amateurs wachten op het felbegeerde document.

Indien zich onverhoopt eens bijzondere omstandigheden mochten voordoen, zou onze Landsregering zonder twijfel dadelijk een beroep doen op onze amateurs; welnu, laat men dan niet langer dralen met de uitreiking van de vergunningen. Morele en daadwerkelijke steun aan de radio-amateurs lijkt ons wenselijker dan het speuren naar zendapparaten.

Bovenbedoeld krantenbericht, ontleend aan het dagblad „Trouw", luidt als volgt:

Zaterdagmorgen kwamen in het conferentiecentrum Woudschoten, bij Zeist, honderden radio-amateurs samen, om hun jaarlijkse landdagen te houden tevens herdacht men op deze bijeenkomst, dat 35 jaar geleden het radio-amateurisme georganiseerd werd, waardoor het zijn grote vlucht heeft kunnen nemen.

Reeds de entrée van Woudschoten getuigde van de grote activiteit, die in de gelederen van de Vereniging voor Experimenteel Radio Onderzoek in Nederland (VERON) heerst: terwijl de aanwezigen in de conferentie-zaal wachtten op de opening, konden zij de tijd korten door naar de drie opgestelde televisieschermen te kijken, waarop men kon aanschouwen hetgeen buiten voorviel. Zo was het mogelijk, dat de burgemeester van Zeist, mr A. Korthals Altes, geen last van zijn zenuwen behoefde te krijgen bij het toespreken van de aanwezigen, om de eenvoudigde reden, dat hij hen niet zag, terwijl de aanwezigen zelf hem wel zagen en hoorden, maar dan door middel van televisiescherm en luidspreker.

Voordat deze landdagen officieel geopend werden, sprak de heer H. A. de Reiger, secretaris van het hoofdbestuur van de VERON, enige inleidende woorden: de vier Verenigingen van Radio-amateurs hebben elkaar na de bevrijding gevonden en de toen gestichte organisatie, de VERON, bloeit als nooit te voren.

Vervolgens kreeg de oud-minister L. Neher, directeur-generaal van de P.T.T. en beschermheer over deze landdagen het woord.

„Het aanbod van beschermheer zie ik als een symbool van de vriendschap tussen de radio-amateurs en de PTT, niet zozeer omdat vele technici van de PTT lid van de VERON zijn, maar meer omdat de PTT veel aan de radio-amateurs te danken heeft en omdat deze op hun beurt weer vaak op de PTT aangewezen zijn", zo zeide de heer Neher.

Het werk van de amateurs heeft een geweldige invloed gehad op de ontwikkeling van de radio en de telefonie. Als voorbeeld wees spreker op het pionierswerk bij het radioverkeer naar Indië en daarbij het gebruikmaken van de korte golf. Goed beschouwd, meende de heer Neher, heeft de amamteur de weg gebaand voor alle, nu officiële, instanties die zich met radio bezighouden.

Sprekende over de televisie, zeide de heer Neher, dat ieder op de door hem ingeslagen weg moet blijven en dat de amateur — de ware — geen televisie-omroep moet gaan spelen. Spreker verwacht van de zijde der amateurs binnen korte tijd weer een impuls hetzij op het gebied der radio, hetzij op het gebied der televisie.

Een groot aantal aanwezigen voerde daarna het woord. De essentie van hun toespraken was: hulde aan de pioniers, actief blijven op elk gebied, derhalve ook op het braakliggende terrein der televisie, maar zich afzijdig houden van de professionele radio en televisie.

Van de ene week in de andere

Achturige arbeidsdagen? De journalist? Hoort gij zijn schaterlach? Is de dag niet vaak te kort voor hem? Om 's hemels wil, beklaag hem deswege niet. Zijn arbeid is zijn vreugde. Ook in zijn vrije uren is hij, te stal gezet, een paard, dat trappelt van ongeduld naar de ploeg. Elke seconde kan hij opgeroepen worden om ergens heen te gaan; dan moet hij schrijven. Heet van de naald ......"

Deze woorden, door wijlen de heer D. Hans geschreven over de Nederlandse journalistiek, zijn ook van toepassing op de journalisten elders, ook op die van de Nederlandse Antillen. En daar komt nog wat bij: een journalist heeft hier heel wat meer te doen dan zijn collega's van de grote dagbladpers. Wij kennen hier geen taakverdeling op de redacties om de eenvoudige reden, dat de redacties onderbezet zijn. Daar komt nog bij, dat vele journalisten een niet geringe deel van hun dagtaak aan de administratie van de krant gewijd weten. Dit is geen jammerklacht, integendeel, een krantenman verricht zijn werk met liefde en bij hem weegt een goede krant zwaarder dan een vrije avond.

Maar we vermelden dit alles omdat de lezers over het algemeen hier te veel van de journalist verwachten: zij zouden graag zien, dat elk bericht werd geverifieerd voordat het aan de zetter wordt doorgegeven. Dat is niet steeds mogelijk en daarom kan het paard van Doe Hans wel eens een enkele keer op hol slaan. In die gevallen echter zal de journalist graag de tegenpartij het woord verlenen; dat zal hij met des te meer vreugde doen als hij ervan verzekerd is, dat hij achter zijn rug om niet zouteloos wordt bekletst. Om van erger maar niet te spreken.

—o—o—o—

„Eindelijk ......" zullen velen in Nederland hebben verzucht bij het lezen van de advertentie in de grote bladen, waarbij de Centrale Personeelsdienst sollicitanten opriep voor de functie van deskundige op organisatie- en efficiency-gebied bij een aantal Ministeries van Algemeen Bestuur, Efficiency op overheidskantoren ......"

Door onze dienstplicht hebben wij ruim een jaar lang gewerkt op een van de Ministeries aan het Plein in Den Haag. Wij, militairen, waren daar de boemannen omdat wij: a. werk te doen kregen wat burgerambtenaren gedurende een lange reeks van jaren vòòr ons hadden verricht en b. omdat wij wel eens met ideeën kwamen, die naar efficiency roken. Van die ideeën moest men over het algemeen niet veel hebben; het was tientallen jaren „zo" gedaan en daarom (!) moest het maar „zo" blijven. Al kostten de conservatieve werkwijzen dan ook meer geld en meer tijd.

Nu komen er dan („eindelijk .....") deskundigen. Waarmee we de Nederlandse belastingbetaler feliciteren. En waaraan we meteen de wens koppelen om ook hier eens kennis te mogen maken met een efficiency-expert .....

—o—o—o—

Na de laatste oorlog is er in Nederland iets meer belangstelling ontstaan voor ons land en ons volk. Er zullen b.v. in het lage land rond het IJsselmeer niet zo veel mensen meer zijn, die menen te weten, dat de Nederlandse Antillen ergens in Suriname liggen en dat er op Curacao en op Aruba olie wordt gewonnen. Zo erg zal het niet meer zijn, maar toch verbazen we ons regelmatig over onkunde voor wat dit Rijksdeel betreft. Hoe kan — om een enkel voorbeeld te noemen — Elseviers Weekblad in zijn editie van 1 September nog schrijven over het Nederlandse Gebiedsdeel Curacao .... ?

Mariniers waren een avond te gast bij „Dokter Dus"

Het bier was weer best . . .

Het militair tehuis in San Nicolas had Dinsdagavond een feestelijk aanzien. Dank zij de goede zorgen van dokter Dussenbroek Aruba's „soldatenvader", was er een nieuwe verlichting aangebracht en al een paar dagen was er door een groepje mariniers lustig op los gehamerd, hetgeen tot resultaat had, dat een aantal planken en een oud camouflage-net tot een aardig toneeltje waren omgetoverd.

In deze omgeving werd — door de extra-wachtdiensten op het Lago-terrein wel wat verlaat — de traditionele dansavond ter gelegenheid van de verjaardag van H.K.H. Prinses Wilhelmina gehouden. Het is een avond vol verrassingen geworden! De grootste werd door dr Dussenbroek in zijn openingstoespraak aangekondigd: de importeur van het Amstel bier had als reclame de prijs op een kwartje per fles gebracht. Dat van deze wel zeer bijzondere prijs werd geprofiteerd, blijkt wel uit het feit, dat er meer dan duizend flesjes werden leeggegoten in de kelen van de (men zegt: altijd dorstigge) mariniers.

Aan de oproep van de sympathieke arts om „de beentjes van de vloer te gooien" werd enthousiast gehoor gegeven. De conjuntos „Sonoras del Caribe" hield zich aan het voor militair tehuis beproefde recept: eerst wat Amerikaanse dansen om geleidelijk met het stijgen van temperatuur en aantallen consumpties over te gaan op Spaanse rhythmen zodat er aan het eind van de avond natuurlijk behoorlijk gemanbo-ed werd.

Tussen de dansen door werden er verlotingen gehouden, waarbij mevr. Dourlein, echtgenote van de commandant der mariniers, trok. De commandant zelf zou tot de gelukkige winnaars behoord hebben, als hij z'n lootje niet verloren had . . . . De hoofdprijzen — een taart, een gebraden kip en een kist bier — werden ter plaatse „soldaat gemaakt". Korporaal Deegmulder leidde het prijsdansen; wij hopen dat hij binnenkort met z'n vrouw een prijsdans zal mogen winnen. Hij is namelijk korte tijd geleden „met de handschoen" getrouwd.

Van het uithoudingsvermogen van de aanwezige dames werd veel gevergd; geen enkele dans werd door

(Vervolg op pag. 3)

Eerste Secretaris-Generaal treedt af na vijfjarige dienstperiode

Lawrence W. Cramer, de eerste Secretaris Generaal van de Caraibische Commissie trad op 2 September j.l. af na een vijfjarige dienstperiode. De heer Clovis Beauregard zal zijn functie waarnemen, totdat een opvolger door de Commissie benoemd is.

In een brief aan de heer Cramer bij zijn aftreden, beschreef de heer John D. Hickerson, Assistent Secretaris van het Amerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken, zijn werk als een „buitengewone bijdrage... niet alleen aan de Caraibisch Commissie maar ook als een modern concept voor internationale organisaties". De brief vervolgde: „De Caraibische Commissie is op velerlei wijze een pionier onder de huidige internationale organisaties, en Uw taak was een moeilijke. U heeft een internationaal secretariaat opgebouwd, dat uit verschillende rassen, culturen en talen bestaat en welke hoogstaande moraal en efficiency als een model voor andere organisaties kan dienen. Het Secretariaat is in feite een opleidingsschool in administratietechniek en research voor de bevolkingen van het Caraibisch gebied."

De heer Cramer werd in September 1946 Secretaris Generaal kort na de ondertekening van de vier-landen overeenkomst, welke de Commissie instelde als een lichaam, dat door samenwerking de sociaal-economische ontwikkeling van de Caraibische gebiedsdelen van het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden moest helpen bevorderen.

Opgemerkt zij, dat het Centraal Secretariaat geboren werd met de opening van een tijdelijk bureau in Washington, waarin de heer Cramer, een adviseur (Dr. Eric Williams, thans wnd. Voorzitter van de Research Raad) en twee steno-typisten werkten. In October meldde zich voor dienst in Port of Spain aan de heer Leontel Calvert van Martinique, Assistent Secretaris Generaal, die een werkkamer kreeg in het kantoorgebouw van de Britse Raad in Whitehall. Iets later kwam de heer E. S. Pembleton, de eerste wnd. Voorzitter van de Research Raad op kantoor.

Midden November 1946, na twee voorafgaande bezoeken van de heer Cramer, werd het Centraal Secretariaat in het Kent House gevestigd, waar het nog steeds is. De staf van de heer Cramer bestond toendertijd uit een Assistent Secretaris Generaal, de Wnd. Voorzitter van de Research Raad, twee steno-typisten, een bode en een concierge.

De heer Cramer legde zich onmiddellijk toe op de grote taak een staf personeel te vormen waarin de vier nationaliteiten op juiste wijze vertegenwoordigd zouden zijn en die op effectieve wijze zou kunnen werken op de zeer gespecialiseerde werkterreinen en in de vier verschillende talen. Sedert het begin huldigde hij het principe, zoveel mogelijk geboren West Indiërs in dienst te nemen. De mate van zijn succes hiermee is het feit, dat momenteel 90% van het personeel uit geboren West Indiërs bestaat. Onder hen bevinden zich o.a. de heer Beauregard, wnd. Hoofd van het Secretariaat, afkomstig van Martinique, en Dr. Williams van Trinidad, Wnd. Voorzitter van de Research Raad.

Van de afgelopen 20 jaren bracht de heer Cramer er 15 in het Caraibisch gebied door. Van 1931 tot 1941 was hij eerst administrateur, daarna Gouverneur van de Amerikaanse Maagdeneilanden. Hierna werd hij Uitvoerend Secretaris van het Committee on Fair Employment Practice O.P.M. Hij is veteraan uit beide wereldoorlogen en ontving vele onderscheidingen, waaronder het Purple Heart en de Bronzen Ster. Gedurende de tweede wereldoorlog werd hij van Majoor tot Kolonel bevorderd. Hij behaalde zijn AB graad aan de Universiteit van Wisconsin en zijn MA graad aan de Columbia Universiteit, waar hij later docent bij de Afdeling Overheidsadministratie werd. Voor hij de betrekking van Secretaris Generaal van de Caraibische Commissie anvaardde, was hij waarnemend Directeur van ht Directoraat van het Staats, Oorlogs en Marine Coordinatie Comité.

Hierbij een korte beschrijving van de functionele structuur van het Secretariaat, zoals de heer Cramer dit opvatte en opbouwde. Behalve het normale administratieve routinewerk, worden de werkzaamheden van het Secretariaat uitgevoerd door de Research Afdeling onder leiding van de Wnd. Voorzitter van de Research Raad (een adviserend hulplichaam) een adviseur voor Industriële Ontwikkeling (Ir. J. E. Heesterman), de Voorlichtings Afdeling en de Vertaal Afdeling. De eerste plant en voert oorspronkelijke studies uit, arrangeert en houdt toezicht op conferenties van technici en geeft periodieken en rapporten uit over economische onderwerpen. Ook geeft zij aan hoe en door wie technische rapporten zullen worden geschreven die inlichtingen bevatten voor de West Indische Conferenties, de tweejaarlijkse bijeenkomsten van gedelegeerden van de gebiedsdelen die binnen het werkterrein van de Commissie vallen. De adviseur voor Industriele Ontwikkeling is bezig de ontelbare mogelijkheden voor verhoging van de industriele productie in het gebied te onderzoeken, en ook met het beantwoorden van vragen in verband met zulke mogelijkheden. De voorlichtings Afdeling zorgt voor de voorbereiding en de verspreiding van nieuwsberichten: een Maandelijks Informatie Bulletin, een wekelijks radio nieuwsprogramma (Caraibisch Overzicht) en andere informaties van algemeen belang. Deze Afdeling zorgt ook voor een film bibliotheek, houdt zich voorts bezig met inlichtingen die niet op technisch gebied liggen, en vort verschillende andere „public relation" diensten uit. De Vertaal Afdeling draagt de lasten die ontspruiten uit het feit, dat het Secretariaat met twee talen werkt — nl. Frans en Engels — en voorts heeft hij ook dagelijks met de Spaanse en Nederlandse taal te maken.

LEDENTAL OPENBARE LEESZAAL 600 GEPASSEERD

Gemiddeld aantal uitleningen per lid hoger dan in Den Haag

In de maand Augustus is het ledental van de Openbare Leeszaal en Boekerij aan de Lagoenweg het record-aantal van 600 gepasseerd. Met 177 kinder- en jeugdleden, plus 424 volwassen leden, staat het aantal leden van de OLB Aruba thans op 601 (op dezelfde datum verleden jaar was het aantal leden slechts 491).

Hoewel het totale aantal uitleningen in de maand Augustus lager was dan de maand Mei, waarin het hoogste aantal uitleningen van dit jaar werd bereikt met een cijfer van 2147 boeken, werden in Augustus toch nog 2095 boeken uitgeleend. De kleine teruggang is vermoedelijk te wijten aan de gebeurtnissen op de Lago, waardoor de leden van San Nicolás enige tijd niet naar Oranjestad konden komen. Het aantal studieboeken, dat in Augustus werd uitgeleend is 237, d.w.z. het hoogste aantal studieboeken van het gehele jaar niet alleen, maar uit het hele bestaan van de OLB Aruba!

Hoe groot het aantal uitleningen **per lid** is, blijkt wel, als men de cijfers met elders vergelijkt. De Curacaose OLB heeft plm. 2000 leden en leende in Augustus 6280 boeken uit, dus 3 boeken per lid. De grote OLB te Den Haag telt het enorme aantal van 16.000 leden, leent per maand om en nabij de 30.000 boeken uit, dus nog geen 2 boeken per lid. Op Aruba daarentegen werd 3½ boek per lid uitgeleend.

Geschenk

Van de heer José Engelen, een bekend Arubaan van Dakota, mocht de OLB Aruba een geschenk ontvangen in de vorm van een reeks nieuwe werken op het gebied van radio- en electriciteitstechniek, het timmervak e.d., alle in het Engels.

AGENDA

KERKDIENSTEN

Zondag 9 September

R.K. Kerken

Playa: 5.00, 6.30, 7.45 en 9 u v.m..
San Nicolas: 5.00, 6.30, 7.45 en 9.00 uur v.m.
Noord: 5.30 en 8.30 uur v.m.
Savaneta: 5.00 en 9.00 v.m.
Sta. Cruz: 5.00, 7.00 en 8.30 uur v m
Paradera: 5.30 en 8.30 uur v.m.

Prot. Kerk, Oranjestad

7.00 n.m. Ds. W. J. H. Baart

Prot. Kerk, Piedra Plat

9.00 u. v.m. Ds. T. Hagerwaard

Prot. Kerk San Nicolaas

Methodisten Kerk, 5 uur n.m.:
Ds. T Hagerwaard

Geref. Kerk, San Nicolaas,

Gebouw Anglicaanse Kerk
5 u. n.m.

Geref. Kerk, Oranjestad Julianaschool

9 uur vm.

Evangelische Broedergemeente

Oude Methadistenkerk San Nicolas
9.00 v.m.
H. Doop en Zendingspreekdienst;
7.15 n.m. Zendingsfeestdienst

Zevende-dags Adventisten, Weststraat 39,

elke Zaterdagavond 9.30 en elke Zondagavond 7.30: R. L. Klingbeil.

Spreekuur van de Gezaghebber

Woensdag van 9-12 u.
Vrijdag van 9-12 u.

Van te voren aan te vragen bij afd. Bestuurszaken, Gezaghebberskantoor, tel. 1104 en 1717

Wijkverpleging Wit-Gele Kruis:
Oranjestad-Noord: **Zr. Hanewinkel, telefoon 1471.**

San Nicolaas-) **Zr. Dixon,**
Savaneta) St.Maartenstraat 1
San Nicolaas.

Openbare Leeszaal en Boekerij:
Bibliotheek, elke dag van 2.30 tot 5.30 n.m.
Dinsdag en Vrijdagavond van 19-21 uur
Zaterdagmorgen van 9 - 12 uur.
Leeszaal: Elke dag geopend van 9-12 uur en verder op alle uren waarop de bibliotheek geopend is.

Openstelling Postkantoor Oranjestad.
Iedere dag van 8 tot 12 u v.m.
van 1 u tot 4.30 n.m.

Sluiting/luchtmail **Nederland**
Dinsdag om 2.00 uur n.m.
Donderdag 10.00 uur v.m.
Zaterdag 2.30 uur n.m.

Openstelling Postkantoor San Nicolaas
Iedere dag van 8 tot 12 u. v.m.
van 1 u. tot 4.30 n.m.

Sluiting Luchtmail Nederland.
Dinsdag 14.00 v.m.
Donderdag 10.00 v.m.
Zaterdag 15.00 n.m.

Telegraafkantoor Oranjestad.
Dag en nacht geopend.

Telegraafkantoor San Nicolaas.
elke dag van 7 u. v.m. tot 7 u. n.m

Bezoekuren San Pedro Hospitaal:
Klasse I en II, elke dag 10-11 v.m. 3-4 n.m. 7-8 n.m.
Klasse III, elke dag van 10-11.30 v.m. 3-3.30 n.m. 7-7.30 n.m.

Apotheken:

Tot en met volgende week Vrijdag hebben nachtdienst. **Botica del Pueblo.**
(Oranjestad) en **Botica Centraal** (Sint Nicolaas).

Eindelijk is hij er: de brandstofloze motor

Zwitserse autobussen zijn er reeds mee uitgerust

De naam gyroscoop was oorspronkelijk gereserveerd voor een natuurkundig instrument waarmee bepaalde eigenschappen van snel roterende lichamen werden gedemonstreerd, aldus schrijft dr W. J. A. Schouten in Elesviers Weekblad.

De hier bedoelde eigenschappen kan men fraai waarnemen bij een tol. Iedereen weet, dat een snel ronddraaiende tol rechtop blijft staan en dat hij zich verzet tegen iedere poging om zijn as van richting te doen veranderen.

De rotatie van de aarde om haar as is ook niet bij machte om de as van een gyroscoop een andere richting te geven. Soms lijkt het anders, maar dat is schijn. Als we aan de aequator een gyroscoop zo plaatsen dat zijn als verticaal staat, en het wiel van deze gyroscoop draait zes uur achtereen, dan zien we daarna de as horizontaal. och is in werkelijkheid de as niet van richting veranderd; het is het horizontale vlak van de waarnemingsplaats dat in zes uren ten gevolge van de draaijng van de aarde over een hoek van 90 graden is gewenteld. Dit bevestigt de belangrijke eigenschap van de gyroscoop-as, dat zij steeds dezelfde richting behoudt en zich ook door de aardrotatie niet laat beinfluenceren.

Een tweede merkwaardige eigenschap van de gyroscoop is de precessie. Als men en voldoend sterke kracht (eigenlijk: een koppel) op zulk een roterend lichaam uitoefent, zal de as van stand veranderen. Het vreemde is echter, dat de richting der verplaatsing niet valt in het vlak der uitgeoefende krachten, maar in een vlak, loodrecht daarop. Als men een gyroscoop in westelijke richting duwt, gaat de as naar het Noorden (of naar het Zuiden, dit hangt af van de richting waarin de schijf roteert). Men noemt dit de precessiebeweging van de gyroscoop.

Het gyrokompas bevat een gyroscoop met een horizontale as. Deze as met het daarop bevestigde wiel wordt gewoonlijk door een electrische motor in een snelle rotatie gehouden. Indien de as door de een of andere oorzaak afwijkt van de Noord-Zuidrichting, zorgt de zwaartekracht er voor, dat de precessie de as weer terugbrengt in haar oorspronkelijke stand.

Dit kompas heeft onmiskenbare voordelen boven het magnetische, dat daarvoor algemeen in gebruik was. Men behoeft immers geen rekening te houden met de westelijk of oostelijk magnetische declinatie op de waarnemingsplaats die — Zoals men vroger zei — een „miswijzing van de kompasnaald" tot gevolg heeft. Van betekenis is ook, dat ijzermassa's in de omgeving van dit kompas geen storende invloed kunnen uitoefenen, zoals dat bij gebruik van een magneetnaald gebeurt.

Vooral bij de passagiersschepen is het van belang, dat zij bij een onrustige zee geen al te sterke schommelingen uitvoeren. Om dit te bereiken wordt in een boot dikwijls een stabilisator aangebracht die op het gyroscoop-principe berust.

Het voornaamste onderdeel van een Sperry-stabilisator is een grote gyroscoop met een zwaar wiel en een verticale as, die in het ruim op de bodem van het schip is geplaatst. In de nabijheid van dit grote apparaat bevindt zich een kleine gyroscoop met een horizontale as. Als het schip nu begint te slingeren en bijv. naar rechts overhelt, zal de as van deze gyroscoop (die in werkelijkheid dezelfde stand behoudt) zich bewegen ten opzichte van de wanden van het schip. Bij deze beweging sluit de kleine gyroscoop een contact waardoor een electrische motor wordt ingeschakelt, die een krachtige druk uitoefent op de omhullende ring van de grote gyroscoop. Als gevolg van de precessie zal deze gyroscoop dan sterk naar lnks overhellen en daardoor op het schip een kracht uitoefenen in een richting die tegengesteld is aan die waarin het door de golven wordt gedreven. Als het schip naar links helt, zal de kline gyroscoop een motor inschakelen die de grote gyroscoop naar de andere kant duwt.

Een stabilisator corrigeert dus automatisch de afwijkingen uit de normale stand, die een schip bij een onstuimige zee door de golven krijgt.

De Oerlikon-machinefabriek te Zurich heeft het vorig jaar de fabrieken van gyro-bussen in haar programma opgenomen. In de gyrobus wordt het principe van de gyroscoop op een vernuftige wijze in toepassing gebracht. Er is echter verschil met de hierboven besproken toepassingen. Bij de autobus wordt de gyroscoop alleen gebruikt om mechanische energie die uit het electrische net is verkregen, te bewaren.

De wielen worden voortbewogen door een draaistroomotor met kortsluitanker waarvoor de electrische energie door een gyroscoop-aggregaat, dat in het chasis is ingebouwd, wordt geleverd. Het wiel van de gyroscoop, met een middellijn van 1,6 meter en een gewicht van 1600 kg. heeft een horizontale stand. Het draait rond in een met waterstof gevulde trommel die verend is opgehangen. Op het wiel is een electromotor gemonteerd die in de garage, voor het begin van de rit, aan het electrische net wordt aangesloten en dan het wiel een snelheid meedeelt van 3000 omwentelingen per minuut.

Een vliegwiel dat met een dergelijke snelheid ronddraait vertegenwoordigt een grote hoeveelheid energie en is daardoor in staat tijdens de rit de benodigde electrische stroom te leveren. Dit gebeurt heel eenvoudig door de zo juist genoemde motor zo te schakelen dat hij als dynamo gaat werken. Hij onttrekt dan energie aan het gyroscoopwiel en zet deze in stroom om. Bij een lange rit zal het vliegwiel op den duur langzamer gaan lopen. Het is dan nodig de snelheid weer tot 3000 omw. per minuut op te voeren. Dit gebeurt bij sommige drukke halten, waar toch even gestopt moet worden. Op deze plaatsen staat een mast met een dwarsstaf die aan het electrische net is aangesloten. Als de bestuurder op een knop drukt, gaan drie contactstaven, die zich op het dak van de bus bevinden, omhoog en raken de dwarsstaf. Door de dynamo, die nu weer als motor werkt, krijgt het vliegwiel dan in 80 tot 180 seconden zijn maximale snelheid terug. Daarna kan de bus weer een afstand van 6 km zonder onderbreking afleggen.

De eerste gyrobussen zijn op enkele trajecten in Zwitserland reeds enige maanden in gebruik. Het is daarbij gebleken, dat de kostprijs per kilometer aanmerkelijk lager is dan bij andere systemen.

MARINIERS TE GAST BIJ "DOKTER DUS"

(Vervolg van pag. 1)

hen overgeslagen, maar desondanks waren er nog mannelijke muurbloemen. Het is te hopen, dat er de volgende keer nog meer dames zullen zijn.

Tegen het einde van de avond zagen de meeste mariniers er door de hitte zo uit, dat het geleek alsof ze pas het Spaans Lagoen hadden overgezwommen . ; . Nadat het Wilhelmus was gespeeld, stak „dokter Dus" de mannen van de feestcommisie een pluim op de veldmutsen. Kapitein Dourlein dankte op zijn beurt de dokter namens alle aanwezigen, waarmede een ieder met een driewerf gejuich instemde.

Voor „sluitingstijd" kwamen er nog twee verrassingen uit de bus: de mariniers kregen nog een gratis biertje en konden vervolgens een afdruk in ontvangst nemen van een der foto's welke aan het begin van de avond waren gemaakt.

En toen was het toch de hoogste tijd. Door het stille San Nicolas reden de trucks met de militaire feestgangers, die we heel onlogisch hoorden zingen, dat ze nog lange niet naar huis gingen . . . . ..

100 JAAR KANTOORMACHINES

Het bediendenkantoor van de firma JANSEN EN CO. was honderd jaar geleden een donkere, muffe ruimte, waarin de klerken door houten schotten onttrokken waren aan de blikken van de bezoekers. Een paar oude houten stoelen, een erg luid tikkende klok, een kalender, een parapluistander, een rijtje klerenhaken, een paar planken met stoffige bundels papieren, enkele oude actendozen met etiketten erop, benevens enige beschadigde inktkruiken van allerlei vorm en grootte . . zo was de beschrijving, die o.a. DICKENS van het toenmalige kantoor gaf, zo lezen wij in „Tijdingen.".

En een getrouwe beschrijving was het, die zelfs tientallen jaren nagenoeg onveranderd van toepassing was. Totdat de schrijfmachine op het toneel verscheen verscheen, en van lieverlede een volkomen omwenteling in het administratief bedrijf teweeg bracht. Van lieverlede, inderdaad. Want hoewel er omstreeks de eeuwwisseling, dus een veertig jaar na de uitvinding van deze machine, verschillende schrijfmachines aan de markt waren, moesten deze nog allerlei verbeteringen ondergaan alvorens voor kantoorgebruik werkelijk geschikt te zijn. De schrijfmachine was weliswaar de eerste, maar lang niet de enige kantoormachine, die tot de totale verandering van het administratieve werk bijdroeg. Boekhoud-, reken- en telmachines, duplicators, oproepsystemen, en vele andere werden ingevoerd en zijn niet meer weg te denken uit het moderne kantoorbeeld. Enkele van deze kantoormachines willen wij hier de revue laten passeren ,al zijn wij ons bewust, daarmede volstrekt niet volledig te zijn.

Allereerst de duplicator, tegen het einde van de 19de eeuw bedacht door een jongeman, die met Japanse vliegers in de straten van New York leurde. Bij het herstellen van een van zijn vliegers ontdekte hij, dat het papier daarvan lange, taaie vezels had, enhad hij de gelukkige inval, dit te gebruiken voor het vervaardigen van wasstencils. Hieruit ontstond de Neo-Cyclostyle, een vlakdrukapparaat, dat vijf dollar kostte en weldra zijn bestaansmogelijkheid beweest. Al gauw volgde een model, waarbij het beinkten en bedrukken geschiedde door middel van een slinger en daarna kwamen de roterende cylinders, automatische toevoer, enz. enz.; alles snufjes, zonder welke een moderne duplicator het niet kan stellen, indien oplagen van enige betekenis vereist worden.

Vervolgens het oproepsysteem, waarvan de Dictaphone-maatschappij de pionier was. In het begin dezer eeuw vond e enSchot, Turner, een zeer gevoelige microfoon uit, waardoor e engesprek kon worden gevolgd zonder de telefoonhoorn aan het oor te brengen, de z.g. Turnertelefoon. Dit was het begin van de tegenwoordige tele-communicatie, zoals ieder wel in werking gehoord heeft in warenhuizen, stations e.d.

Wij willen tenslotte nog even wijzen op het werkelijk revolutionaire gedachte de in leer gebonden koopmansboeken te vervangen door boeken volgens het losbladig systeem. Een moderne administratie is zonder losbladige boeken niet meer denkbaar en men kan zich nauwelijks meer voorstellen, dat een goede halve eeuw geleden de invoering van dit systeem op hardnekkige tegenstand stuitte bij de gedegen koopman. Het idee de kassier te veroorloven boek te houden op losse vellen, werd door hem beschouwd als het uitlokken van fraude. . . . !

NIEUWE WERELDEN

Met een snelheid van 27.000 kilometer per uur de eyenaar rond . . .

De Duitse V-2 betekent niets meer

Kunstmatige satelieten, met onvoorstelbare snelheden om de aarde cirkelend, zullen in de toekomst in staat zijn binnen enkele minuten elk doel op deze verworden planeet met atoombommen te bestoken, aldus de heer William B. Bergen, vice president en hoofdconstructeur van de Glenn L. Martin Company, die door zijn werk aan raketten en bestuurde projectielen als een deskundige op dit gebied mag worden geschouwd. Over de mogelijkheden van raketten, speciaal als middel tot de „ruimtevaart" en het tot stand brengen van kunstmatige aardsatellietenn — zoals de maan een natuurlijk sateliet is — is er reeds in de diverse publicaties veel geschreven geworden, maar wij voelen dat dit onderwerp grote publieke belangstelling geniet en juist luchtvaarders bij uitstek veel belang inboezemt.

Meer manen voor de aarde

Indien wij de heer Bergen mogen geloven dan staat dit alles dichter voor de deur dan we durven dromen. Technisch en wetenschappelijk zou het mogelijk zijn in tien tot vijftien jaar kunstmatige satellieten te verwezenlijken. De Martin Viking hoogteraket heeft tot nu toe een snelheid van 6500 km per uur bereikt. Iets meer dan vier maal deze snelheid zou volgens deskundigen nodig zijn om een raket in een baan rond de aarde te brengen zonder dat zij zou terugvallen. De middelpuntvliegende kracht maakt dan als het ware evenwicht met de aantrekkingskracht van de aarde, zodat, als verder niet wordt ingegrepen, de raket in een baan blijft doorlopen. Er is niets dat haar in haar vaart afremt, zodat zij onder deze omstandigheden (wanneer zij dus eenmaal op de vereiste snelheid is gebracht) ook geen voorstuwingskracht nodig heeft om de snelheid te haven. Dit is dus precies hetzelfde principe dat onze maan eeuw na eeuw rond de planeet aarde doet tollen. Bergen ziet de toekomstige ruimstations op ongeveer 700 km hoogte boven de aardeoppervlakte. De grootste hoogte die men tot dusver heeft bereikt is 400 km, en dat nog wel met een dubbelraket. De verbeterde Duitse V-2 raketten brachten het tot 180 km hoogte.

Duizelingwekkende mogelijkheden

Behalve voor vernietigingsdoeleinden kunnen zulke ruimte-stations ook voor andere zaken worden gebruikt. Als relay station voor televisie-uitzendingen zou zo'n station vrijwel de helft van de aardbol bestrijken en in dat gehele gebied zou een bepaald programma ontvangen kunnen worden zonder dat verdere tussenstations of dure kabels nodig zijn. Als verkenningstation zou de satelliet op een radarscherm voortdurend allerlei weersomstandigheden kunnen waarnemen en een prachtig globaal beeld krijgen van de ontwikkeling van het weer. De samenwerkende aardse meteostations kunnen nooit op elk gewenst ogenblik zo'n mooi overzicht van de gehele situatie vormen.

Alvorens het echter zover is zullen de raketten, evenals automobielen en vliegtuigen, geleidelijk ontwikkeld moeten worden. We zullen de raket zien als oorlogsprojectiel, bestuurd door middel van de radio, maar nog steeds gebonden aan de aarde. Op gezag van de heer Bergen nemen wij aan, dat de mogelijkheid niet uitgesloten is dat in de toekomst raketten van wel 100 ton het luchtruim zullen kiezen.

Satelieten die met een snelheid van 27.000 km per uur rond de aarde lopen, zullen steeds binnen een uur elk gewenst doel kunnen bereiken en vanuit een controlestation daarheen gericht kunnen worden. Op het juiste ogenblik worden dan de bommen losgelaten, wanneer althans niet de gehele satelliet zelf als bom is uitgevoerd. Het richten zal kunnen geschieden door verschillende methoden, hetzij door tussenkomst van een radarbeeld of door een inrichting, reagerend op de door een stad uitgestraalde warmte.

Dit alles zal verwezenlijkt kunnen worden, aldus Bergen, met behulp van onbemande raketten. In een nog verder stadium zullen met veel grotere raketten ook mensen omhoog gaan, die dan zo lang op dat station kunnen blijven als voedsel en zuurstof reiken, om vervolgens terug te keren.

De wetenschapszijde van de medaille

Wij zullen nu de huiveringwekkende aspecten van dit verhaal terzijde leggen en maar eens overstappen op het wetenschappelijk principe dat aan het verhaal ten grondslag ligt. Ten slotte gaat het daar ook om. Geleerden zien nl. de komende periode van de „ruimtevaart" ook als het „derde tijdperk der astronomie." Het eerste tijdperk was dat van het waarnemen van de hemellichamen en hun bewegingen met het ongewapende oog en met behulp van slechts enkele zeer elementaire meetinstrumenten. Het tweede tijdperk was dat van de telescoop, welke de mogelijkheid opende om ook het oppervlak der planeten te verkennen. Het derde tijdperk zal dus die van de ruimteraket worden. Hierdoor wordt de directe exploratie van planeten en hun natuurlijke satelieten mogelijk. Wanneer dit „tijdperk" eigenlijk zal aanbreken is nog niet met zekerheid vast te stellen, doch dat het geen uitsluitend speculatieve kwestie meer is, is wel duidelijk.

Ingrijpen in kosmische aangelegenheden

Nuchter en zakelijk als dit alles wordt verteld, is het voldoende om de mensheid een beetje bang te maken voor wat zij zelf allemaal aan het ontketen enis. Meer misschien dan het spelen met de atoomkernenergie reeds heeft gedaan, want nu gaan wij ons zowaar verstouten in te grijpen in kosmische aangelegenheden!

Men kan echter een ding op bovenstaande korte samenvatting tegen hebben: zij stelt het alles te eenvoudig voor en geeft nauwelijks een indruk van de ontzagwekkende problemen die er aan vastzitten en die de door Bergen gestelde termijn van 10 tot 15 jaar op zijn minst aanvechtbaar doen schijnen. Dit laatste is echter tot daar aan toe, voorlopig zijn de ons door experts voorgespiegelde mogelijkheden op zichzelf al adembenemend genoeg!

DOELTREFFENDE OPLEIDING VOO RHET KANTOOR

De tijd is voorbij, dat men op een kantoor kan worden geplaatst zonder enige opleiding te hebben genoten. De werkgevers krijgen voor elke functie in de regel zovele sollicitanten, dat zij gerust de keus kunnen laten vallen op iemand met een praktijkdiploma. Het is o.a. om deze reden, dat het Handelsinstituut Aruba meer in het middelpunt van de belangstelling komt te staan met zijn cursussen voor boekhouden, Engelse, Spaanse en Nederlandse handelscorrespondentie, Engels en Spaans voor beginners en Papiamento. In de loop van deze maand begint het nieuwe studiejaar; men wachte niet te lang met zich voor een leergang op te geven!

INDEXCIJFERS VAN KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD OP ARUBA

Het Departement van Sociale en Economische Zaken schrijft ons:

Na schorsing van de prijsopneming op Aruba gedurende meer dan een halfjaar, werd in Juli 1951 de maandelijkse berekening van prijsindexcijfers en van indexcijfers van kosten van levensonderhoud op grond van bij een groot aantal zaken opgenomen prijzen, hervat.

Sinds November 1950 bleken in de eerste plaats de prijzen van levens- en genotmiddelen gestegen te zijn. De grote prijsstijging van deze groep artikelen gedurende de maand Juli 1951 is voornamelijk een gevolg van sterke stijging der vleesprijzen. Hiernaast was ook in de sector huishoudelijke artikelen een psijsstijging te constateren, niet daarentegen in de sector kleding en manufacturen.

Zoals uit de vergelijking der prijsindexcijfers voor Curacao en Aruba blijkt is de totale prijsstijging voor Aruba, op basis van Juli 1950 (een tijdelijke dieptepunt voor de prijsbeweging) geringer dan die voor Curacao.

Indexcijfers van kosten van levensonderhoud op Aruba Januari 1950 - Augustus 1951 (Juli 1949 = 100); begin van de maand.

	1950						
	J	F	M	A	M	JN	JL
Levens- & genotmiddelen	98.6	97.0	96.6	96.0	96.7	96.0	97.6
Kleding en manufacturen	92.9	91.4	91.3	90.4	90.1	89.5	87.7
Diverse artikelen	97.4	95.4	94.9	95.1	94.2	94.1	93.6
Huishuur	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Diverse diensten	101.3	101.3	101.3	101.3	101.3	101.3	101.3
Belastingen	106.3	106.3	106.3	106.3	106.3	106.3	106.3
Totaal Aruba	97.9	96.6	96.3	96.0	96.0	96.0	95.8
Totaal Curacao	97.1	96.9	96.7	96.6	96.5	96.3	96.4

	1950				1951	
	A	S	O	N	JL	AUG
Levens- & genotmiddelen	98.2	100.0	101.3	102.8	105.8	109.3
Kleding en manufacturen	87.1	87.1	87.2	86.6	86.5	86.5
Diverse artikelen	93.1	93.1	92.6	92.3	94.3	94.3
Huishuur	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Diverse diensten	101.3	101.3	101.3	101.3	101.3	101.3
Belastingen	106.3	106.3	106.3	106.3	103.3	103.3
Totaal Aruba	95.6	96.6	97.0	97.4	99.1	100.5
Totaal Curacao	96.6	97.2	97.1	97.5	102.3	102.9